

Николай КОВАЧЕВ (Велико Търново)

ПЕТЪР ГЕОРГИЕВ ВЪЛКОВ (ВПИ – БЛАГОЕВГРАД)

Възпитаник на Великотърновския университет. Родът му е от с. Горно Броди край Серес (Македония); баща му е роден в Горна Джумая (Благоевград) през 1926 г., майстор-арматурист, а майка му е от Бистрица (Благоевградско), родена 1929 г. Вълков е роден на 10 юли 1951 г. в Благоевград, където завършва гимназия (1969), а българска филология във Велико Търново през 1978 г. Под ръководството на проф. Ст. Георгиев и е в разработва и защитава дипломна работа върху отношението между разговорната реч и системата на книжовния език, в която отделя 20 стр. на собствените и прозвищни имена в книжовния език и разговорната реч.

След завършване на висшето си образование Вълков шест месеца е редактор на благоевградския вестник "Пиринско дело" и с конкурс постъпва асистент по съвременен български език във ВПИ в града.

Редом с научната си дейност, той отделя време и за литература и популяризаторска дейност; пише рецензии и отзиви за новоизлезли книги, подготвя сценарий *Пашенска сага за въображението* за телевизионния център в града (1988), автор е на сборник разкази *Времето на туйста* (Перник, 1990), не се отказва и от проблемите на образованието.

В областта на българската ономастика, предимно в нейния дял антропонимия, той изнася доклади и съобщения на научни конференции и международни конгреси:

Наблюдения върху личните имена в кореспонденцията на чипровските католици – научна сесия "Михайловградски окръг от древността до днес", май 1981 г., Михайловград;

Наблюдения върху употребата на личните имена в българската сатира – Първа национална конференция на младите езиковеди, София, ноември 1981 г.;

Някои спории въпроси за историята на Скаптопара – Научна

конференция “Език, история и култура в Югозападна България”, Благоевград, 1982. Във в. “Пиринско дело” помества статия *Отново за името на Скаптопара* (№ 50, 12 март 1981), в която прави преглед на “световни и наши учени за названието на селището” като тракийско: нашите учени Г. К а ц а р о в и Д. Д е ч е в приемат тълкуването на В. Т о м а ш е к за *Скаптопара* ‘горно пазарище’, а Вл. Г е о р г и е в и Ив. Д у р и д а н о в приемат първата част на сложното име: *скапта* “разкопан, копая” и *пара* “река” или “село”. Според Вълков името е свързано с рударската дейност на траките в този район на Благоевград.

За *Ономастикона на Благоевград [Антропонимичен речник]* – Вълков изнася съобщение на научна сесия “25 год. на Пловдивския университет “П. Хилендарски” (Пловдив, юни 1986 г.), а още по-разширено и задълбочено се спира на доклада *Ономастикон и езикова ситуация* на Конференция по социолингвистика, В. Търново, септ. 1991 г.

На международната конференция “Родопските говори и тяхното значение за историята на българския език и славянската филология”, (Смолян, септ. 1986 г.), разглежда *Антропонимика на Слащен, Туховище, Годяшево*, където разглежда прякорните имена “подкори”. Приноси са наблюденията на докладчика за успоредността и честотността на употребата на прозвищните имена с официалното, употребата на прозвище с облик на фамилно име: *Гаго*<*Гагови*, *Дупчо*<*Дупчеви*.

На международна конференция на тема “Езиков развой на детето” (с. Тешево, Благоевградски окръг, юни 1990 г.), Вълков изнася интересно съобщение на тема *Следи от детската реч и псевдодетския език в антропонимиката*, в което засяга опит за обяснение на имена с неясна етимология, поради липса на преки податки, напр. имена като: *Дзъри*, *Жъци*, *Муци*, *Църи*..., съпоставяни с официалното име на носителя, явяващи се като прозвища по функция; редом с тях са форми като: *Коко*, *Бебо*, *Кико*, *Тото*, *Диди*..., на които се знае изходното име, в научната ономастична литература извеждани от детското бърборене, в руското езикознание “лепеное имя”. Наблюденията на Вълков дават възможност да се дири обяснение на трудно тълкувани ФИ, да бъдат обяснени в тази насока “възникващи в обсега на детската реч и псевдодетския език”.

П. Вълков популяризира пред жителите на района чрез местните вестници и научните проучвания на местни автори (научни работници) в областта на ономастиката. В статията *Ценно проучване* засяга монографията на проф. Й. Н. И в а н о в “Местните имена между Долна Струма и Долна Места” и приносите му като диалектолог и топонимист (6100 МИ от 6000 кв. км. площ). Монографията на Иванов е не само ценен научен топонимичен принос, но и “напомня още веднъж за жизнестойчи-

ността на българина, запазил народността си облик и език през вековете”.

На обществената, научна и научнопопулярна дейност на Иван Умленски и Вълков посвещава две свои статии в кюстендилския вестник “Звезда”: *Принос в родната топонимика* – върху брошурката му “За имената на селата в Кюстендилско и град Кюстендил” (Звезда, 11 февр. 1986 г.) и *Трудните пътища на успеха. Творческото дело на Иван Умленски* (Звезда, № 4, 29 ян. 1988), където обективно преценява заслугите му на научен работник, въпреки принуден да работи извън специалните научни институти и заведения...

В областта на топонимията Вълков представя за печат статията *Топонимията и диалектът – извори за езиково и историческо познание* (Български език и литер., 1991).

На Втора кръгла маса по ономастика през юни 1990 г. Вълков изнася приносно съобщение *Прозвищата в разговорната реч* (– В: Състояние и проблеми на българска ономастика. Т. 2. В. Търново, 1994, 153–159), изградено въз основа на наблюденията на градската ситуация на Благоевград. Авторът достига до ценния извод, че “наличието на прозвищата е израз на жизнеността на езика. Те не са изолирани, а влизат в конкуренция с официалните имена, поддържат динамиката на една антропонимична система. Задължително е да се отчитат сферите на общуване, в които функционират прозвищата, начинът на възприемане от даден социум” (с. 158).